

АГУЛЬНЫЯ ЗВЕСТКІ АБ ФАНЕТЫКА- ФАНЕМАТЫЧНЫМ НЕДАРАЗВІЦЦІ ПРАМОВЫ

Злобіч В.А.

выкладчык кафедры лагапедыі

ФАНЕТЫКА-ФАНЕМАТЫЧНАЕ НЕДАРАЗВІЦЦЁ ПРАМОВЫ

- – *парушэнне працэсаў фарміравання прамаўляючай сістэмы роднай мовы ў дзяцей з рознымі моўнымі засмучэннямі з прычынамі дэфектаў ўспрымання і вымаўлення фанем.*

РЕПОЗИТОРИУМ БГАУ

З ЯКІМІ МОЎНЫМІ ПАРУШЭННЯМІ СПАЛУЧАЕЦЦА ФФНР? ХТО СТАВІЦЦА ДА ДАДЗЕНАЙ КАТЭГОРЫІ?

- ⊙ *Да гэтай катэгорыі ставяцца дзеці з нармальным слыхам і інтэлектам.*
- ⊙ ***Дзеці з ФФНР** -
гэта дзеці з рыналаліяй, дызартрыяй,
дыслаліяй акустыка-фанематычнай і
артыкуляторна-фанематычнай формы.*

ПРАЯВЫ ФФНР

- **Прынята вылучаць першаснае і другаснае фанематычнае ўспрыманне:**
- **Пры першасным недаразвіцці фанематычнага ўспрымання перадумовы да авалодання гукавым аналізам і ўзровень сфарміраванасці дзеяння гукавога аналізу ніжэй, чым пры другасным.**
- **Другаснае недаразвіццё фанематычнага ўспрымання назіраецца пры парушэннях маўленчых кінестезій, якія маюць месца пры анатамічных і рухальных паталогіях органаў гаворкі. У гэтых выпадках парушаецца нармальнае слыхавымаўляйчае ўзаемадзеянне, якое з'яўляецца адным з найважнейшых механізмаў развіцця вымаўлення.**
Мае значэнне і нізкая пазнавальная актыўнасць дзіцяці ў перыяд фарміравання прамовы, і саслабленае адвольнае ўвагу.

У ФАНЕТЫКА-ФАНЕМАТЫЧНЫМ РАЗВІЦЦІ ДЗЯЦЕЙ ВЫЯЎЛЯЕЦЦА НЕКАЛЬКІ СТАНАЎ:

- ⦿ - цяжкасці ў аналізе парушаных у вымаўленні гукаў;
- ⦿ - пры сфарміраванай артыкуляцыі неадрозненне гукаў, якія адносяцца да розных фанетычных групавак;
- ⦿ - немагчымасць вызначыць наяўнасць і паслядоўнасць гукаў у слове.

ШТО ХАРАКТЭРНА ДЛЯ АСОБ, ЯКІЯ ПАКУТУЮЦЬ ФФНР?

- ◉ У дзяцей з фанетыка-фанематычным недаразвіццём назіраецца (ФФНР) агульная смазанность прамовы, «сціснутая» артыкуляцыя, недастатковая выразнасць і выразнасць прамовы.

Гэта ў асноўным дзеці з рыналаліяй, дызартрыяй і дыслаліяй – акустыка-фанематычнай і артыкуляторна-фанематычнай формы.

- ◉ Для іх характэрна няўстойлівасць увагі. Яны горш, чым нармальна размаўляюць дзеці, запамінаюць маўленчай матэрыял, з вялікай колькасцю памылак выконваюць заданні, звязаныя з актыўнай маўленчай дзейнасцю. Ранняе выяўленне дзяцей сам сабе з хуткасцю фанематычнага недаразвіццем з'яўляецца неабходным умовай для паспяховай карэкцыі недахопаў у дашкольным узросце і папярэджання парушэнняў лісты.

КАРЭКЦЫЯ

- Сістэма навучання дзяцей дашкольнага ўзросту з ФФНР ўключае карэкцыю звукавымаўлення, фарміраванне фанематычнага ўспрымання, падрыхтоўку да навучання грамаце (Г. А. Кашы, Т. Б. Філічева, Г. В. Туманова).
- Карэкцыйна навучанне таксама прадугледжвае авалоданне дзіцём на пэўным узроставым этапе адпаведным кругам ведаў аб навакольным і дастатковым аб'ёмам слоўніка. Лагaped і выхавальнік, ажыццяўляючы карэкцыйна навучанне сумесна, павінны ўлічваць заканамернасці працэсу авалодання гукавы бокам прамовы ў норме.

ПЕДАГОГІЧНІ ПРАЦІ, ЯКІ
РЕАЛІЗУЮТЬСЯ У ГРУПІ ДЛЯ
ДІТЕЙ З ФОНЕМАТИЧНО-
ФОНЕМАТИЧНИМ
НЕДАРАЗВИТКОМ, ЗМІЩАЄ ДВА
ВИГЛЯДУ ПЕРЕМІЖНОЇ
УЗАЄМАСУВ'ЯЗІ У ПРАЦІ
ЛОГОПЕДА І ВИХОВАВЦЯ:

- переміжна у розвитку мови
(виправлення дефектів мовлення,
ліквідацію лексико-граматичних
проблем, навчання граматики) і у розвитку
внеречевих психічних процесів.